لە یادی نۆهەمین ساڵەی (بزوتنەوەی سەردەشت عوسمان بۆ بەرگری لە ئازادی) نادر عبدالحمید ...

ئەوەی جێگە مەبەستی ئێمەیە لێرەدا باس کردن نیە لە خودی کەسایەتی سەردەشت عوسمان، بەرهەمەکانی و تێرۆرەکەی وەک تێرۆری سیاسی نوسەر و ڕۆژنامەنوسێک لە کوردستان، بەڵکو باسکردنە لە بزوتنەوەیەکی دیاریکراو کە بە کەسایەتی و ناوی ئەوەوە ناسراوە و چەند مانگێک درێژەی کێشاوە لە کوردستانی عێڕاقدا. ئەویش شەپۆلی ئەو خۆپێشاندانانە بوو کە بەدوای تێرۆری ئەو لە سەرەتای مانگی ئایاری (٢٠١٠)دا سەری هەڵدا و تا کۆتایی ئەو ساڵە و بەدیاریکراوی تا سەرهەڵدانی بزوتنەوەکەی (١٧ی شوباتی ٢٠١١) درێژەی کێشا.

ئاسۆ و ئامانج و تواناکانی خستە ناو بزوتنەوەی (١٧ شوبات) و لەگەڵیا یەکی گرت وەیا بە دەربڕینێکی تر لە فۆڕم و شکڵی ئەو بزوتنەوە تازەیەدا درێژەی بەخۆیدا کە ئەویش دوو مانگی خایاند و سەرکوت کراو و پاشان کرایە دەستمایەی سات و سەودای ئۆپۆزیسیۆنی قەومی ئیسلامی ئەو کاتەی پێکهاتوو لە هەرسێ حزبی (گۆڕان.کۆمەڵ.یەکگرتوو) بۆ وەرگرتنی چەند ئیمتیازێک لە حکومەتی بنکەفراوانی هاوبەش لەگەڵ (پارتی) و (یەکێتی).

گەرچی ناکرێ ئەم دوو لایەنەی کەسایەتی و بزوتنەوەکە لێکدابڕدرێن بەڵام ناشکرێ جیاوازی ئەو دوو بەش و پێکهاتە لە کەسی سەردەشت عوسمان پەردەپۆش بکرێن. خودی سەردەشت تا ئەوکاتەی لە ژیاندا بوو، دەستی نەبوو لە وەڕێخستن و شکڵپێدانی بزوتنەوەیەک کە بە ناوی خۆیەوە ناسرا، بەڵکو خۆی وەک نوسین و بەرهەمە فکریەکانی ڕەخنەیەکی ڕادیکاڵی بەرجەستە دەکردەوە لە دەسەڵات، بەو مانایە خودی خۆی سەر بە بزوتنەوەیەکی ڕەخنەگرانە بوو لە دەسەڵات.

“پارتی” بەهاوکاری “یەکێتی” لە حکومەتی هاوبەش و پەیمانی ستراتیژی نێوانیاندا، وە بەپشتیوانی ئیسلامی سیاسی و مەلای مزگەوتەکان لە بەرەیەکی کۆنەپەرستی ڕانەگەێندراودا کۆببونەوە و درێغیان نەدەکرد لە تەنگپێهەڵچنینی ڕۆژنامەکان، ڕاوەدوونانی

نوسەران و دەنگی ئازادیخواز، گرتن و دادگایی کردن، وەستاندنی چەند زنجیرە دراماییەکی تەلەفزیۆنی، فتوادان دژی ڕۆژنامە و گۆڤارەکان و ڕاگرتنی هەندێکیان بەناوی لادان لەخەتی سوری "پیرۆزیە ئاینی و نەتەوەییەکان"، گرتن و شکەنجەدانی هەڵسووڕاوانی خۆپیشاندانەکانی سالەی ٢٠٠٦، تیرۆری نوسەران و ڕۆژنامەنوسانی وەک (عەبدولسەتار تاهیر شەریف)، (سەرانی مامە حەمە) و (سەردەشت عوسمان) و دواتریش (کاوە گەرمیانی).

سەرباری گەندەڵی و نەبوونی خزمەتگوزاریە سەرەتاییەکانی وەک ئاو، کارەبا خەستەخانە و داودەرمان، ترس و تەقاندن و هەڕەشە ئامادە بوو لەهەر ڕۆژنامە و ڕۆژنامەنوسێک کە بابەتێک لە دژی "پیرۆزیە نەتەوەییەکان" بڵاوبکاتەوە، هەروەک ڕۆژنامەی "خەبات" ئۆرگانی "پارتی" لە ژمارە (٣٥٤٢) هەڕەشەنامەیەکی بەناوی (گەنجانی داکۆکیکار لە سەروەریی و پیرۆزییەکانی کوردستان) بڵاوکردەوە کە بەئاشکرا نوسیبوی دەست دەدەینە کوشتوبڕی لەبەرامبەر ڕەخنە لە "پیرۆزیە نەتەوەییەکان". بەمپێیە بەرەی دەسەڵاتدار و کۆنەپەرستی پێکهاتوو لە هێز و حزبە بورژوا قەومی و ئیسلامیەکان، توانیبویان فەزای ئاوەڵای سیاسی لە کوردستان لە مەنگەنەی بدەن و بەرتەسکی بکەنەوە، تا ئەو ڕادەیە کە پەیامی خۆیان ڕاشکاوانە و بوێرانە ڕاگەیەنن و بەهەر کەسێکی ناڕازی بڵێن دەمتان دادەخەین، تیرۆرتان دەکەین و بە تیرۆریستیشتان لەقەڵەم دەدەین.

ئەمە ئەو هەلومەرجە بابەتیە بوو کە بەرەیەکی ڕانەگەیەندراوی خۆبەخۆیی لە بەرامبەریا وەک بزوتنەوەیەکی هەموو بەهەمووی چین و توێژی جۆراوجۆر و ڕەوت و مەیلی فکری و سیاسی و حزبی جۆراوجۆر شکڵی گرت هەر لە چەپ و ڕادیکاڵەوە بیگرە تا نوسەر و ڕۆشنبیری لیبراڵ و ناسیونالیستی ناڕازی، تا حزب و هێزی قەومی و ئیسلامی دەرەوەی دەسەڵات کە بەدوای دەزینەوەی جێگەپێیەوە بوون لە ناو دەسەڵاتدا.

بەڵام هەموو ئەمانە تەنها لە ڕەخنە لە دەسەڵات و بەرپەرچدانەوەی تەنگپێهەڵچنینەکانی و دانانی لەمپەرێک لەبەردەم دەست درێژی زیاتریدا بۆ سەر ئازادیەکان، خاڵی هاوبەشیان هەبوو، لەوە بترازێ هەر لایە و ئاسۆ و ئامانج و شێوازی خەباتی جیابوو لەوانی دی. ترۆری سەردەشت عوسمان بوو بە هەوێنی شکڵگیری ئەو ناڕازایەتیە گشتیە هەمەلایەنە جەماوەریە لە بزوتنەوەیەکدا، خودی ترۆری سەردەشت عوسمان و بەدوای ئەو ترۆرەشدا شکڵگیری بزوتنەوەیەک بۆ بەرگری لە ئازادی بەناوی سەردەشت عوسمانەوە بەرهەمی بارودۆخێکی مێژوویی بوو

لە خەباتی فکری و سیاسی لە کوردستان بۆیە هەم ترۆرەکە و هەم بزوتنەوەکەی دیاردەیەک بوون کە بەچڕوپڕی دەربڕی ئەو چرکە ساتە مێژووییەی کوردستان بوون. ئەم بزوتنەوەیە لە هەناوی خۆیدا هەڵگری چەندین ئاسۆی فکری و سیاسی و سوننەتی خەباتکارانەی جیا و دژ بەیەک بوو، لەناوەڕۆکدا ناڕەزایەتیەکی دیموکراتیک و ئازادیخواز، پێکهاتەکەشی لێکهه□□پێکراوی دیموکراسی شۆڕشگێر و دیموکراسی لیبراڵ بوو لەناو یەکەیەکدا کە بزوتنەوەکە بوو.

کۆتایی نیسانی ٢٠١٩

تێبینی: ئەم وتارە لە ژمارە یەکی ڕۆژنامەی (ڕەوت) کە بە چاپی وەرەقی لە کوردستانی عێڕاق دەردەچێت، لە ١-٥-٢٠١٩دا بڵاوکراوەتەوە.